

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Joi'a, candu concedu ajuto'iale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunato'ia.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 46.

BRASIOVU, 28/16 Iuniu

1877.

Brasiovu, in 27 Iuniu 1877.

Cea mai importanta intrebare interna a monarchiei austro-ungare este in momentele de facia cestiunea despre atitudinea ce-o va lua in politic'a estero'ia. Se prevedea, ca indata ce russii voru trece Dunarea, guvernulu austro-ungaru va trebui se ia pozitiiune in afara. Foile inspirate au sustienutu si sustienu, ca Austria „se va vedé necessitata“ in cele din urma a-si satisface dorinti'a ardenta si a ocupa Bosnia si Herzegovina in paralela cu russii, cari voru ocupa Bulgari'a. In ajunulu trecerei armatelor russe preste Dunare adusera foile officio'se scirea despre decisiunea consiliulu ministriloru si a militariloru din Vien'a de a lua imediatu mesuri militari, concentrandu deocamdata la frontarie celu pucinu doua corpuri de armata sub comand'a generaliloru Rodich si Mollinary. Mare iritatieune a produsu acésta scire la turcofilii din Vien'a si mai cu séma la cei din Budapest'a. Maghiarii nostri spre esemplu nu ar' avé nimicu in contra preparatiuniloru militari, numai ei voiescu un'a cu capulu ca actiunea monarchiei se fia dirésa espressu contra Rusiei in favorulu Turciei si pretindu obraznicesce dela guvernulu Majestatii Sale, ca se le dé garantii despre aceea, ca va urmari numai acea tienta, care cade in scurt'a loru vedere.

Ministrulu de esterne inse séu ca nu póte se le dé acésta garantia, séu ca se afla indemnatu de alte fórte grave consideratiuni d'a observá tacerea, cu care s'a incongiuratu pana acuma si mai departe, ca-ci cu tóte interpellatiunile cu tóta agitatieunea pressei maghiare si a turcofililoru germani inca nu s'a facutu lumina nici catu e negru sub unghia asupra planuriloru ulterio're ale politicei austro-ungare in orientu. Parlamentele din Budapest'a si Vien'a nu mai suntu astadi de acordu cu atitudinea guvernului, scirile cele mai contradicto're se respandescu cu si fora intentiune in monarchia si 'si afla resunetulu intre reprezentantii tieri. Situatiunea a devenitu prin acésta fórte acuta. Guvernulu pare a fi surdu facia de strigatele ce iesu din ambele parlamente. Se fia unu semnu acest'a alu unei procederi a la Mac-Mahon, in contra vointiei esprese a camerelor? Multe se potu in diu'a de astadi. Fia inse cumu va fi, insasi impregiurarea, ca ministeriulu de esterne se tiene intr'o reserva atatu de mare, latiesce si intaresce totu mai multu credinti'a ca planurile sale suntu direse mai multu contra Turciei si ca ocuparea Bosniei si a Herzegovinei, pentru care se dice ca s'au numitu in secretu si guvernorii viitori, este tient'a cea mai d'aprópe a dlui de Andrassy. Ce urmari va avea o asemenea procedere si in laintru si in afara pentru monarchia nu se póte judecá inca astadi. Vedemu numai ca guvernulu ab'a a luat'u o decisiune pentru prepararea actiunei imimente si in-laintrulu monarchiei a si inceputu se fierba si se cloceasca. Multe si differite suntu interesele, ce vinu in jocu si fara ciogneala cu greu se voru poté aplaná.

Resbelulu.

In momentulu supremu, candu lumea numai sciea cumu se-si esplice incremenirea armatelor russe la Dunarea de josu, veni important'a scire, ca actiunea s'a inceputu cu tóta serio'sitate. Vineri in 22 Iuniu la 3 óre demaneti'a 10 companii de russi au trecut'u Dunarea in apropiare de Galati mai insusu de Macinu, au atacatu si invinsu pe turcii, cari se aflau acolo, luandu-le intaririle in cari se adapostiau si 40 de prizonieri cerchesi. Acestu corpu de russi, care dupa o scire a agentiei Havas numerá numai 6000 soldati, a inaintatu fora se mai intempine vr'o resistentia si s'a intaritu, precumu ne spune „Romanulu“ din Bucuresci, la o distantia de 12 chilometri dela Dunare pe nisce coline. Russii au avutu in acésta lupta 6 morti

si 69 raniti. — Trecerea acestui micu corpu de armata s'a efeptuitu prin doue vapóre, inse corpulu celu mare, grossulu armatei va trece pe podulu, care sta gat'a langa Brail'a. In totu casulu este fórte tare inlesnita prin impregiurarea, ca pozitiiunile dominato'rie turcesci din facia Galatiloru si a Brailei suntu dejá in manile russiloru, cari de buna séma n'au trecut'u numai in numeru de siese mii, ci pana astadi s'au potutu transportá totu prin vapóre celu pucinu de cinci ori atata armata.

Acésta trecere a russiloru se constata si prin o scire din Constantinopole, care dice, ca russii s'au folositu de oca'siune, ca armat'a turca s'a retrasu din Dobrugea, si au trecut'u Dunarea. La inceputu turcii au voitu se se opuna, inse in fine totu si fura necesitati a se retrage. In dilele prossime póte deci avé locu o lupta decida'to'ia.

— Sambata in 23 Iuniu imperatorele Alesandru a avisatu ostirea dela Brail'a si podulu ce sta gat'a acolo pentru efeptuirea trecerei preste Dunare. Post'a de astadi ne va aduce de buna séma sciri mai noue despre evenimentele, ce s'au succedatu de atunci incóce pe malurile Dunarei de diosu.

— In dilele din urma s'a observatu o mare miscare si in sinulu armatei russe concentrate la Giurgiu, apoi corpulu alu nouelea de armata, care pana acumu erá la Slatin'a, inca a plecatu catra Turnu-Magurele la gur'a Oltului. Se crede, ca pe acolo inca se va fortiá trecerea preste Dunare.

— Armat'a romana, care este concentrata, precumu se scie, in Romani'a mica, inca a facutu tóte pregatiriile pentru trecerea preste Dunare in Bulgari'a. Cestiunea cooperatiunei armatei romane alaturea cu cea russe este resolta. Armat'a romana inca va trece Dunarea in Bulgari'a si va operá mai vertosu contra ostirei turcesci dela Vidinu si eventualu va incongiurá fortare'ti'a Vidinu. Atata nu se scie inca positivu, déca armat'a romana va fi comandata de insusi Domnito'riulu, precumu voiesce tier'a, armat'a si chiaru Domnito'riulu insusi, séu va fi pusa sub comand'a unui generalu. Speramu inse, ca pre langa tóte uneltirile Austro-Ungariei armat'a romana va remané si dincolo ca si dincóce de Dunare totu sub comand'a suprema a Domnito'riulu, a suveranului ei, apoi intemple-se chiaru si nenorocirea, ca se crepe de necasu toti cei ce pana astadi se légana in credinti'a, ca armat'a romana nu va vedé Bulgari'a.

— La 21 Iuniu n., óra postmeridiana, bateriele romane din Calafatu au deschisu foculu asupra Vidinului cu scopu de a impededá continuarea unoru lucrari de fortificatiune. Bateriele turcesci au respunsu si lupt'a a duratu pana la 6 óre ser'a. Precandu inse foculu baterieloru turcesci n'au potutu se faca in Calafatu nice o stricatiune considerabila, deórace numai unele case fura vete-mate, fora ca se fia caditu mórtu séu ranitu vre-unu soldatu romanu, pre atunci bombardamentulu din partea baterieloru romane au imprasciatu pe lucratorii la fortificatiuni, dintre cari au si omoritu pe mai multi, au distrusu o ambrasura in bateri'a de sub castelulu bulgaru, pre care l'au gauritu in mai multe locuri, au adusu a tacere mai multe baterie dela bastionu, au opritu din functionare mor'a de vaporu si au aprinsu orasiulu Vidin in patru puncte diferite.

— Semnu invederatu, cumu-ca armat'a romana inca are catu mai curendu se treca prin marele botezu de sange, este intre altele si impregiurarea, ca in 23 Iuniu n. ambulantiile societati Crucei rosii au pornitu din Bucuresci spre Craiova. Numerulu trasuriloru se urca la cinci-spre-diece; pe ele falfaiu cate doue drapele: unulu tricoloru nationalu si altulu alu Crucei rosii. Intre trasurile institutulu de bine faceri Elisabeta Dómn'a, ale Eforiei spitaleloru si a clubulu tine-

rimei din Bucuresci se vedea, dice „Romanulu“ si a dómneloru romane din Transilvania. Trasurele erau incarcate cu diferitu materialu pentru raniti si dupa ce fura santite cu apa santita in presentia Domnito'riulu si a Dómeinei, au pornitu spre gar'a Tergoviste, insocite de medicii necessari.

Diariulu „Deutsche Ztg.“ din Vien'a inca i se comunica din Bucuresci, ca acolo au sositu aprópe o suta de ambulantie din Dresd'a si din Berlinu.

— Din tóte aceste se vede, ca activitatea s'a inceputu seriosu la Dunarea de diosu. Dè Ceriulu, cá acestu inceputu se aiba unu resultatu fericitu, ca-ci numai unu bunu resultatu va poté se infunde gur'a cea calomniato'ria si insultato'ria a unguriloru, a acestoru ininici neimpacati ai romaniloru si frati dulci, frati in Mohamedu cu turcii; numai unu fericitu resultatu alu armelore romane ne va pune si pe noi aici in pozitiiunea, de a nu mai lasá se ne mai insulte impunitu aici in patri'a romana strabuna nisce gunóie de ómeni, cari trecu de diurnalisti maghiari. Nu ni-a ajunge nóue nedreptatirea politica civile, atacurile contra altoru cienodie scumpe ale nóstre, trebuie inca se mai suferimur necontentite atacuri asupra demnitatii nóstre nationali?

Noi intru adeveru amu doveditu multa pacientia facia cu necalificabilele insulte, cu cari diurnalele jidano-maghiare ne onorédia intr'o di cá intralta, inse ar' trebui se scia si acei diurnalisti neobositi in insulte, ca in fine se póte rumpe si cea mai tare córda a rabadarei.

— Prin inceperea actiunei la Dunare, miscarile armatei din Armeni'a si-au mai perdutu din importantia, inse in totu casulu ele voru deveni momentóse indata ce forturile Cars si Erzerumu voru cadé in manile russiloru, ceea ce astadi este mai probabilu cá pana acumu. Bombardarea Carsului se continua si se crede, ca sórtea acestui orasiu incongiuratu cu forturi se va decide in dilele prossime. O telegrama a diurnalulu „P. Lloyd“ anuncia lunei europene, ca in 16 Iuniu a avutu locu o lupta vehementa intre 12 mii turci si 20 mii russi; turcii au fostu batuti, causanduli-se o perdere de 600 ómeni, intre cari si Mehmed pasi'a, si asiá s'au retrasu spre Delibaba. Armat'a lui Muktar-pasi'a e la Copricoi, pentru cá se acopere orasiulu Erzerumu. O alta scire dela Constantinopole 23 Iuniu dice, ca in Asi'a s'a incinsu o lupta vehementa, alu careia resultatu nu e cunoscutu, fiindu ca lupt'a durédia inca in apropiare de Erzerumu.

— In resbellulu acest'a armele muntenegrine se vedu a fi mai pucinu norocóse cá in resbellulu din vér'a trecuta. Scirile din tóte partile vinu a constatá, ca armat'a lui Nichita se afla in mare strimto're. Ba unele telegrame turcesci vréu a scí, ca armat'a lui Suleimanu-pasi'a, dupa ce a sacrificatu 7000 mii ómeni s'a intrunitu la Spuz cu armat'a lui Ali Saib si acumu inaintédia incetu, dér' siguru spre Cetinea. — Trecerea armatei russe preste Dunare va da de buna séma si lupteloru din Muntenegru alta directiune.

Diariulu „L'Orient“, care appare in fiacare di in limb'a francesca la Bucuresci si este fórte bine servitu, publica urmato'riele sciri mai noue:

Giurgiu, 12/24 Iuniu 11 óre sér'a. Astadi la 3 óre postmeridiane russii au inceputu se bombardeze Rusciuculu. Fiindu Dominec'a si multu publicu prin cafenele, generalulu a tramisu officieri, cari se previna pe ómeni d'a se retrage, ca-ci „bombardarea se incepe.“ Unii se retraseru, altii inse voira inca se mai remana; inse iute se caira de acésta, pentru-ca incependu bateriele russe foculu, turcii spedara imediatu asup'r'a Giurgiulu o plóia de obuse. Siete civilisti au fostu raniti. Actiunea a fostu fierbinte si a duratu pana la 10 óre ser'a. Mai multe case au fostu aprinse. Gimnasiulu romanu, casa consululu germanu, doua bisericu si mai multe alte didiri au fostu distruse.

Credu, ca russia voru trece Dunarea pe la Slobosia séu cevasi mai susu la Paraipan. Insemnu, ca se facu multe pregatiri pentru acésta operatiune, si candu veti primi aceste, faptulu póte va fi implinitu.

Brail'a, 25 Iuniu. Trebuie se fi trecut pana acuma 30,000 russi pe tiermulu dreptu alu Dunarii. Tulci'a si Isacic'a inca nu sunt ocupate de russi. Numerulu totalu alu mortiloru e 48, acela alu vulneratiloru 170, cifre controlate.

Galati, 25 Iuniu. Russii au intratu in Macinu fora lupta. Turcii s'au retrasu inaintea loru.

— Cativa vulnerati russi au fostu adusi la Bucuresci, intre altii unu generalu de divisiune si unu colonelu. Ei au fostu transportati in spitalulu Brancoveanu, unde au mersu sei visiteze si Tiarulu.

„Monitorulu“ Romaniei independente publica decretulu din 25 Maiu, prin care se promulga urmatóri'a lege:

„Art. I. Sum'a de 914,000 lei, ce figuréza la cheltueli in bugetulu an. c. cá dare catra Pórta, se sterge dela acelu capitolu.

Art. II. Acésta suma se affectéza la cheltuelile intretinerii armatei pe an. curentu. 1877“

M. S'a Domnitoriulu Carolu I cu decretu nr. 1,263 din 30 Maiu a binevoitu a distinge pentru curagiu si devotamentu, doveditu in 28 Aprile 1877 cu ocaziunea bombardarii dela Oltenitia, pe 13 officiaru milit. cu medali'a de aur: „virtute militaria.“

Cu ordinea „Stéu'a Romaniei de cavaieru doi soldati; cu medali'a de argintu: „virtute militaria“ se distinsera 10 Sergenti, unu corporalu si 2 soldati. Eroismulu martiale alu romanului 'si aflá recunoscinti'a meritata.

— Consolini, unu capitanu garibaldianu, venindu la Bucuresci, a facutu — dupa cumu fú insarcinatu de eroulu Garibaldi — una propunere guberniului romanu in privirea formarii unei legiuni italiene, ajutórie la fratii loru.

Societatea „Crucea rosia“ si femeile romane din Transilvani'a.

Bucuresci, 10 Iuniu 1877

Astadi a plecatu la campulu de resboiu prim'a ambulanti'a societatii „Crucei rosie“ din Bucuresci.

Dea lungulu boulevardului erau insirate trasurile ambulantei, fluturandu de asupra loru dóue steguri: unulu erá tricolorulu tieriei si altulu albu alu societatii. —

Tóte trasurile -si aveau inscriptiunile loru si mai cu séma erá admirabila trasur'a societatii de bine-facere „Elisabet'a Dómna“, a „Eforiei spitaleloru civile“ si a clubului „Tinerimea“.

Erá inse una, camu la midiuloculu celorlalte, care atragea asupra'i in specialu privirile publicului; acesta trasura fiindu pré frumosu impodobita, avea urmatóri'a inscriptiune: „Dómnele romane din Transilvani'a.“

Animele romaniloru bateau de bucuria, vedendu, ca in faci'a neumanelor obstacule, ce intimpina ai nostri, ei totusi n'au incetatu de a alerga cu obolulu loru, de a se alipi cu anim'a si sufletulu loru langa surorile loru, langa fratii loru din Romani'a independenta spre a alina dorerile ostasilor romanu raniti.

Onóre dér' comitetului societatii, care n'a pregetatu a numi o trasura de ambulanti'a si pe sen'a femeiloru romane din Transilvani'a.

Cu modulu acest'a comitetulu a offeritu femeiloru romane din Transilvani'a dorit'a ocaziune de a figurá alaturea cu sororile loru d'aici in cautarea ostasilor romanu, cari voru fi raniti pe campulu de onóre.

Ide'a comitetului, de a esprime astufelu multumirele sale, e sublima, e incuragiatória si va remané cu pietate aduncu inradacinata in animele romaniloru.

Lumea cunoéce in deajunsu mesurile arbitrare, cu cari sunt loviti Transilvanenii chiaru si in simtiemintele loru umanitare si de aceea aproba si stiméza cu atatu mai multu ide'a comitetului, cu catu ea manifesteaza, ca romanii din Transilvani'a mai preferu persecutiunile, decatu sé fia insirati in secululu luminelor intre popórale intunerecului, cari nu traiescu decatu numai pentru burt'a loru.

Credu, ca asemenea va plecá in curendu si ambulanti'a, infiintiata sub conducerea onorabilei dómne Mari'a Rosetti, care lucrédia neincetatu pentru completarea acestei ambulanti cu totu felulu de utensilii si care va purtá numirea „Ambulanti'a comerciului.“

Nu credu, ca comerciantii romani si femeile romane din Transilvani'a voru renuciá ocaziunea ce li se presenta de a ocupá si a intretiené si in acésta ambulanti'a unu locu demnu si stralucitu in midiuloculu consangeniloru loru comerciantu din Romani'a.

Mesurile unguiloru de terrorizare luate in contr'a romaniloru dejá au inceputu a desceptá si a agitá simpathiele Europei civilizate pentru victimele dualismului, simpathii, cari mai curendu séu mai tardiu, inse fora siovaire si neaparatu voru merge dreptu la tienta spre a imblandi firea acelor'a, cari in totu-dea-ur'a s'au aretatu neaccessibili pentru civilizatiune si umanitate.

La Parisu a aparutu dilele acestea o carte, intitulata „L'histoire de l'Autriche“, scrisa de d. Louis Asseline.

Mai tóta press'a francesca se ocupa de acestu studiu istoricu-politicu si confirma intru tóte vederile politice ale autorelui in privinti'a starei din intru a monarchiei austro-maghiare.

Autorulu, analisandu cu multa cunoscinti'a si din firu in peru starea nationalitatiloru, trecutulu si presente loru, concludu cu multa petrudere, cu argumente neinfrangibile si cu o logica puternica, ca „maghiarii, déca voru se-si pastredie individualitatea loru nationale, se primésca cu amendóue manile introducerea sisthemului federalistu in monarchi'a austriaca, ca-ci altufelu in midiuloculu slaviloru si alu romaniloru, pe cari ei nu'i voru poté nici-odata sdrobi séu desnacionalisá, voru apune neaparatu de pe faci'a pamentului.“

Teofilu Francu.

Nota min. de externe alu Romaniei

MIHAILE COGALNICEANU, prin care comunica poteriloru declaratiunea de independentia a Romaniei:

„Bucuresci, 22 Maiu (3 Iuniu) 1877.

Domnule agentu!

Not'a ce amu avutu onóre a ve tramite cu dat'a de 2/14 Maiu, vá anuntiatu mai pe largu causele, cari au provocatu complet'a intrerupere a bunelor nóstre relatiuni cu inalt'a Pórta, si cari au creatu pentru Romani'a o situatiune nóua si neprevéduta. Atacurile continue, la cari este expusa tóta lini'a frontarielor nóstre dunarene din partea armatei ottomane, au iritatu din ce in ce mai multu opiniunea publica din tier'a nóstra. Infiinti'a crescenda a acestoru iritatiuni deveni din ce in ce mai sensibilu, si la 21/9 si 22/10 Maiu, corpurile nóstre legiuitórie au adoptatu spontaneu o motiune, care tindea cá se creedie Romaniei, faci'a cu inalt'a Pórta, o positiune independenta, libera si hotarita, punendu-se prin acést'a capetu acelei situatiuni, rezultate din dependenti'a reu intielésa dintre noi si Turci'a. Guvernulu Altetiei Sale Carolu I nu s'a creidutu in dreptu de a inadusi acésta miscare.

De altmintrelea, o asemenea incercare ar' fi fostu, pe catu de zadarnica, pe atatu de contraria aceloru simtiemente de indignare legitima, pe cari le a impartasitu si suveranulu Romaniei si supusii sei. Prin urmare independenti'a completa a Romaniei s'a proclamatu de catra tóte vocile ei competente. Poporulu, cá si suveranulu, sunt fermu decisi de a o aperá cu arm'a in mana; aceeasi decisiune au si faci'a cu integritatea teritoriului nostru, cu care independenti'a Romaniei de aici inainte e identica in ochii tuturor romaniloru. Nu potu, dle agentu, se ve infaciesu mai bine caracterulu solemnu alu acestei afirmari, decatu tramitiendu-ve din nou in anexa, acele cuviate memorabile, cu cari a respunsu la 10/22 Maiu Alteti'a Sa Principele, la felicitariile corpuriloru legiuitórie.

Consideratiunea, de care damu probe in continuu faci'a cu guvernulu . . . , pe lenga care dv., dle agentu, representati interesele tieriei si pe noi, 'mi impune datori'a cá se ve invitu, se aduceti la cunoscinti'a Excell. sale acestu actu, care a luat caracterulu unei dogme religióse in existenti'a nóstra nationala.

De altmintrelea, din momentulu, din care principatele romane de odinóra au participatu la binefaceri, pe cari protectiunea puternica a guvernului . . . a recunoscutu pentru ele, Romani'a nu a avutu nici unu motivu de indoiéla, ca progressulu ei continuu ar' fi scapatu din vederel' acelu guvern. Passulu, la care ne-au siliu cumstanciele amare, e cu deseversire independenta de actiunea nóstra, e consecinti'a necesaria a actiunii de protectiuni. Nu ne indoimu dér', ca acelu passu ar' fi veditu cu bunavointia de guvernulu . . . , chiar si déca impregiurari de faci'a ar' amaná recunoscerea officiala a independintiei nóstre pentru un timp, pe care nu-lu potu face a se apropiá curendu, decatu evenimentele si bun'a-vointia poteriloru.

Apretim pe deplinu abtinererea prescribita tuturor de momentele exceptionale ale acestoru impregiurari si de si dorimu, ba credemu, ca e necesariu cá se dobandimu catu mai curendu confirmarea nóuei nóstre stari politice pe calea internationala, cu tóte aceste modestele nóstre dorint' se margin scu in acestu momentu, cá se arenda dela guvernulu . . . o simpla declarare de adertiune in privinti'a caii pe care amu apucatu, si pe care voimu se ne mantienemu si de adi inainte, excluidendu ori-ce influinti'a externa.

Cu tóte acestea speramu, dle agentu, ca vom obtiene dela bunii nostri protectori promissionari ca la totu casulu nu se va comite faci'a cu natiunea romana acelu actu de violintia, reinnoindu relatiunile nóstre faci'a cu Pórta. O asemenea comunicare ar' fi de natura, cá se limitiedie intru cercu bine definitu activitatea de acumu a tieri' nóstre. Ar' scapá natiunea romana de consecinti' unei stari de incertitudine, care déca va fi inlungata, ar' poté se'i fie fatala, perdiendusí crederea in viitoriulu, care a condus'o pana aici.

Siguri de spriginulu poteriloru in ceea ce privese garantarea independintiei, mai contandu pe acelu dreptu, ca Romani'a -si va pote ridica vocea in modu officialu cu ocaziunea regularii relatiuniloru sale internationale la finea acestui rebelu, ea se va conformá acelei atitudini, care pana acumu a sciatu in totudéuna se'i castiga buna-vointi'a poteriloru garante. Pe acésta cale care a fostu in totudéun'a asiá de salutara pentru ea, póte acumu se urmedie cu atatu mai lesne ca-ci se simte cu tótulu libera de acele legaturu reu intielese, cari o uniea cu Turci'a. De aceea speramu, ca crescerea autoritatiei Romaniei in sensulu, cumu s'a facutu prin actulu severitu, va confirmá pentru viitoriu pacea si fericirea tierii, cáre va deveni unulu din elementele cele necesarie ale Europei din Orientu.

Atitudinea nóstra din trecutulu a potutu se convinga pe tóte poterile garante despre scopurile, ce urmarimu. De aici inainte, atitudinea nóstra in totalu cá si in parte va poté se convinga pe poterile vecine, ca politic'a nóstra e conservatori'a. Déca ne-amu despartitu acumu de Turci'a, acésta amu facut-o, cá se numai fimu expusi acelei generare n'a incetatu nici-odata de a ne impededá progressulu. Guvernulu A. S. Principeului Carolu I convinsu, ca primindu si insusindu-si declaratiunea de independentia pronuntiatu cu atat'a energia de camere, a lucratu nu numai in interessulu reulu alu natiunii, ci totu-odata a procuratu si poteriloru garante terenulu comunu pentru buna intielegere si armonia. Déca guvernulu n'a comissu v' gresiéla, — si póte se crédia cu dreptu cuventu, ca n'a facutu acést'a, — acumu are dreptulu si datori'a de a sperá, a solicitá si a adastá deplin'a aprobare, séu deocamdata, celu pucinu consimtierea, care se infarésca tier'a pe calea salutara, pe care a apucatu.

E datori'a dv., dle agentu, cá comunicati Excell. sale, dnu ministru de externe, acésta nota verbalu si in copia, se impreunati cu ea si asigurarile profundei recunoscintie, cu care primeste guvernulu romanu nóua proba de inalta buna-vointia din partea guvernului . . . déca va promite cu acésta ocaziune asigurarea viitoriului politicu alu Romaniei.

Primiti, dle agentu etc.

Cogalnicénu.

Damele romane din Bucovin'a au fostu intre cele d'antaie, care au appellatu la publicu pentru contribui, in favorulu soldatiloru romanu raniti in resbelu. Reproducemu ér' cu placere appellulu acest'a alu nobileloru dómne din Bucovin'a, care suna asiá:

P. T.

În România, vecin'a noastră s'a aprinsu unu resbellu crancenu cu tôte nefericirile si suferintiele ce aduce fia-care resbellu in urm'a sa. Compatimirea este generala, si fia-care anima privesce cu vîna durere la cei raniti pe campulu resbellului si la lacrimile si neajunsurile familielor lor.

Este unu actu sacru de umanitate a alina suferintiele celor nefericiti, o santa datorita a ajutorá pre fia-care ce patimesce. Suntemu dera convinsé, cá esprimem o dorintia generala, deca ne adresamu catra totu publiculu din Bucovina si mai alesu catra romanii si romancele din tíera cu invitarea de a participá la acestu actu umanitariu cu offrande din parte-le si colecte de ajutare facute in cerculu amiciloru si cunoscutiloru.

Cá expeditiunile particulare se nu gresiesca scopulu lor s'a manifestatu dorintia, cá se fixeze unu locu de centralizare. Ve rugamu dera P. T. domni si dómne se bine voiti a tramite offrandele in scama, bandage séu bani ce veti bine-voi a sacrificá pentru acestu scopu umanitariu catra adres'a duei Natali'a Hormuzaki in Cernauti séu duei Helen'a Popovici in Sucéva, spre a fi expediate immediatu cu listele binefacatoriloru catra comitetulu centralu alu Crucéi rosie.

Cernauti in Maiu 1877.

Victori'a Zott'a, Eufrosin'a Hormuzaki, Eufrosin'a Petrino, Mari'a Petrino, Pulcheri'a Stírcea, Catine'a Vasilco, Aglai'a Vasilco, Anisi'a Mustazza, Olga Grigorcea, Helen'a Popovici, Natali'a Hormuzaki.

Abrudu, in 20 Iuniu 1877.

(La cestiunea ranitoru ostasi romani.)
Correspondentele dv. din Alba-Iuli'a a fostu pré bine informatu, impartesindu-ve, ca si la noi avea se se constitué unu comitetu de dame pentru ajutorarea ostasiloru raniti romani din Romani'a libera. Nu érá nici de presupusu, ca capital'a mantiloru eroici se degeneréze in simtiemintele sale de iubire si umanitate fácia de fratele, care eroicesce lupta pentru marirea numelu romanu. Dér', cu referire la comitetulu infiintandu, damele nóstre au propusu, inse Tisza a dispusu, si éca ne vediuramu impedeate in aceea, ce a interdice ar' fi aflatu omulu de imposibilu, fiindu-ca in dilele mai nóue numai basi-bosucii au fostu timbrati de Europ'a intréga de atari, cari nu sciu in ce pomu cresce umanitatea. Noi uitaramu inse, ca mandatarii nostri vitregi legara fratietatea ca acestu soiu de ómeni. Fia-i de bine. Noi inse in butulu totoruru uneltiriloru loru vomu pasi cu barbatia pe calea detorintieloru nóstre nationale. Fia-i in privintia acést'a mica doyada, ca si aci la noi, in loculu acést'a de insemnate reminiscintie istorice pentru dinsi, nepotendu-se constituí comitetulu propusu, a luatú asupra sa colectarea pentru ostasii romani raniti dómna An'a Filipu, curgundu colectarea cu rezultatu frumosu. Acestu rezultatu la tempulu seu vi se va comunicá. Pana atunci inse se gratulamú si multiamimú din anima acelorú brave dame romane, care, cá si dómna An'a Filipu, in momentóse dile, cá si cele presinte, prin fapte laudabile si barbatesci inspira insufletire si incredere in venitoriulu nostru si procura stima si respectu natiunei nóstre.

Alba-Iuli'a 21 Iuniu 1877.

(La cestiunea ajutorarii ostasiloru romani raniti). Rentorcundu dintr'o comisiune numai adi din Orestia, indatu si grabescu a ve reportá despre laudabil'a portare a damelorú romane din Orestia in cestiunea ranitoru ostasi romani de preste Carpati. Inca a trei'a di de Rusalie tienura densele o adunare, constituindu-se unu comitetu, alósa fiindu de presiedinta dn'a An'a Tincu, de cassiera dn'a Aureli'a Vladu, éra de secretaria dn'a Leontin'a Dobó Popoviciu. Comitetulu constituitu delocu a si inceputu activitatea sa cu celu mai bunu rezultatu. In urmarea oprirei regimulu maghiaru, comitetulu braveloru dómne romane din Orestia inca a trebuitu se-si incete activitatea s'a, pentru-ca atare avea se fia disolvatu, inse caus'a, pentru care s'a constituitu, a fostu pré santa, si simtiementulu de iubire catra fratele ranitu luptandu pentru marirea patriei sale a fostu pré mare, incatu aci cá si in Sibiiu, Clusiu, Alba-Iuli'a si alte locuri se nu se puna una in frunte, luandu colectarea asupra s'a. Acést'a brava romana a fostu dómna An'a Tincu. Precumu si-guru ve potú reportá, s'a collectatu dejá pana acumu scame, bandagie si bani in valóre de preste patru sute fl. v. a.

De asta-data una voiescu a mai aminti totu la cestiunea acést'a. Éca, ca si in Orestia, asiá si in mai multe locuri locuite de romani, vedemu in caus'a acést'a femeia romana stralucindu in virtu-

tile strabunelor lorú antice. Regretamú inse, ca in unele locuri observamú din partea barbatiloru atata negalanteria, cá se nu dicemú indolentia, de nu grabescu a se mandri pe calea diurnalisticii nóstre nationale inaintea luméi de stramosiesca virtute insufletitória a femeiei romane, de si densii trebuie se scia aceea, ca castigulu moralu ce produce acést'a miscare nationala dupa parerea nóstra e de o miia de ori mai mare decatu amesuratu starei nóstre slabe materiale ajutoriulu ne-insemnatu ce 'lu potemu oferí iubitoru nostri frati. Eca, unu caletoriu a trebuitu se vina, cá se descopere natiunei si luméi si laudabil'a portare a damelorú romane din Orestia, de si in Orestia avemú destui barbati de aceia, cari potú se scia, ca publicarea actelorú frumóse e necesaria, deosebitu si pentru indemnú si esemplu buu de imitatu.

Consemnarea

offertelorú si a baniloru adunati dela femeile romane din Hatiegu pentru ostasii romani raniti din Romani'a si pentru usiurarea suferintieloru acelorú asi.

Susan'a B. Popoviciu, 120 comprese de pandia, 50 trianngle de pandia nóue 14 fasii de pandia nóua, si 12 table vata, fl. 30; dsiór'a Septimi'a Popoviciu 2 chile scame, Teresi'a Ratiu 12 table vata, 6 sterguri de pandia, Lucreti'a Borh'a nasc. Ratiu, 6 table vata, 6 fasii de lungime 4 m. 67 c. m., 6 trianngle de pandia nóua, 40 comprese si 25 deca-grame scame, fl. 10; Mari'a Bersanu 6 fasii de chiffonu, 12 trianngle si 14 comprese, fl. 5; An'a Nandr'a fl. 5; Susan'a Ivascu, 6 fasii de pandia si 17 d. gr. scame fl. 5; Fir'a Munteanu fl. 3; Amali'a Olteanu fl. 5; Sofi'a Popoviciu fl. 5; Amali'a Florianu fl. 5; Susan'a Vladu 1 napol. Fir'a Fagarasiu 8 fasii de pandia nóua, fl. 5; Fir'a Serafinu fl. 10; Elen'a Ciuciu fl. 5; Susan'a Romanu fl. 10; An'a Baiasiu fl. 2; Anett'a Anchenu fl. 3; Susan'a Noacu 68 d. gr. scame; érá in bani fl. 3; Elis'a Popoviciu, 50 d. gr. scame fl. 3; Mimi Todosie 88 d. gr. scame si 2 galbini, Charlotte Ciuciu, 7 fasii de chiffonu, 43 d. gr. scame, Sofi'a Cismasiu, 7 d. gr. scame, fl. 2; Mari'a Celegredeanu fl. 3; Elen'a Popu fl. 3; Susan'a Doboiu fl. 1; Mari'a Doboiu fl. 2; Mari'a Cornea fl. 4; Ioanu Streitariu fl. 1; Mari'a Popescu fl. 1; Fir'a Popescu fl. 1; Mari'a Popescu fl. 1; Anic'a Serafinu fl. 1; Min'a Ratiu fl. 2; Elen'a Celegredeanu fl. 5; Fir'a Viltu fl. 2; An'a Petroviciu, 10 camesi, 10 parecii ismene, 8 fasii de pandia 6 table vata si 2 lepedee, fl. 20; Benjaminu Demsusianu vicariu fl. 5; Susan'a Balasiu 50 d. gr. scame. Mari'a Nandr'a 8 fasii de pandia nóua.

Sum'a: 168 fl., 2 napol., 2 galb. Id est: 168 fl. v. a. 2 Napoleond'ori si 2 galbeni imp.

Acést'a collecta s'a tramisú pe lunga adresa:

„Domnului principe Dimitriu Gr. Ghica,
presiedintele societatiei romane „Crucea rosia“
in Bucuresci.

Femeile romane din opidulu Hatiegu (in Transilvani'a) miscate de simtiemintele curate, ce le nutrescu pentru fratii lorú din Romani'a libera, cari tocmai acumú lupta pe campulu resbellului, -si au tienutu de datorintia sacra a concurge si densele cu obolulu lorú intru ajutoriulu celorú raniti.

Subscriesele in calitate de collectante avemú onóre a asterne atatu obiectele catu si banii adunati in suma de 168 fl. in val. austr., doi napoleondori si doi galbeni, pre lunga consemnarea aci cu tóta onórea alaturata.

Cu profundu respectu

Susan'a B. Popoviciu m. p.,
Lucreti'a Borh'a n. Ratiu m. p.,
collectante.

Hatiegu, in 2/14 Iuniu 1877.

Rocn'a vechia 1 Iuniu, 1877.

In comunitatea opidana Rocn'a-vechia (Rucuniumu, Alt-Rodna), ce e dreptu, in fápta s'au deschisu scól'a erariala de statú pentru minarii de acolo, ca-ci aceea au pretins-o densii, dera mai tare dnii lorú dela erariulu montanu. In acea scóla functiunédia 2 invetiatori si o invetiatorésa, cu salariu dela statú. Acesti invetiatori nici baremu unulu nu scie vorbi limb'a poporului, ci curatu numai limb'a maghiara; pre care inse atatu minarii din Rocn'a, catu si pruncii lorú nu o cunoscu de locu, ca toti vorbescu esclusivu numai limb'a romana; érá bietii invetiatori la prelegeri in scóla trebuie se se intieléga cu pruncii numai prin gesturi cu manile, séu prin miscarea capului. Ori nu este acést'a o adeverata tortura asupra micutiloru pruncuti! In comunitatea opidana Rocn'a vechia suntú mai bine de trei din patru parti romani, érá restulu 'lu forméza maghiarii, pucini germani si armeni. etc. Cu tôte aceste pruncii

granitariilorú nici baremu unulu (fora numai fiulu perirei!) n'a parasitu scól'a confes. gr. cath., va se dica nici unulu n'a ratacitu in turm'a cea straina, de unde se vede, ca, desi existe scól'a maghiara de statú in Rocn'a, totusi intre romani prinde slabe redacini ungurismulu. Romanii din Rocn'a au scól'a lorú confesiunala, care nu sta reu in privintia invetiamentulu; sta inse fórté reu in privintia edificatoru scolare, ca-ci edificiale, care le-au avutu pentru scól'a confes. — si care au fostu edificate cu mari sacrificia, numai prin romanii fosti granitari si pre pamentulu lorú propriu, li-s'a u luatú cu fortia militaria, (védi „Gazet'a Tran.“ din 1876) si astadi in acele edificia se afla scól'a de statú; érá romanii 'si sustienú scól'a confes. in case private inchiriate pre bani.

Suntemu inse de firma sperantia, ca acele edificia, fiindu luate pre o cale ilegale, de si póte acumú indatu nu (pana va fi carm'a ministeriulu ungurescu) dera catu de tardiu éra le vomu recapeta (ca-ci suntú proprietatea nóstra privata) si suntú recunoscute de Maiestatea S'a pré b. Monarchu prin autografulu imperatescu din 27 Augustu 1861 si credemú, ca In. Ministeriu reg. ung. a fostu reu informatu, de a calcatu acelu autografu imperatescu, si a luatú acele edificia.

Pentru scól'a erariala a minarilorú din Rocn'a, s'a constituitu si consiliulu scolaru, in care suntú representati numai maghiarii (minarii), desi intre romanii din Rocn'a inca se afla persóne destule, cari ar' poté cu demnitate ocupá unu atare locu onorificu. Acelu consiliu scolaru consta din d. Mialovicu, unu serbu renegatu si administratore montanu cá presiedinte, Lúpner, bohemu maghiarisatu, Bartok, doctor, secuiu si Zagiva preutu rom. cath. Se vede dér' de aici destulu de claru cata antipathia au acesti minari catra romanii fosti granitari! Mai descoperu si aceea, ca de candu au ocupatu postulu de preféptu montanu acelu Mialovicu nu mai incetédia processele intre erariu si comuna, ambele au facutu spesse enorme. Comuna si respective cas'a comunala e sleita cu totulu fácia cu financiele. Speramú, ca Inaltulu regimú va pune capetu acestoru processe, daunóse atatu statulu catu si comunei.

De alta parte se vede, ca intre romanii din Rocn'a a (camu) recitu multu din spiritulu si zelulu nationalu romanu; ce se vede de acolo, ca, desi este unu numeru frumosu de inteligenti romani, totusi nu se citescu in Rocn'a numai 2, di doua foi romane, care le sustiene una preutulu si alta unu invetiatoriu, éra ceilalti toti citescu foi germane, póte ca ar' citi cele maghiare, dera nu sciu limb'a. Pana in an. espiratu s'a prenumeratu „Gazet'a Tran.“ din cas'a alodiala, si si pre an. acesta s'au votatu acea suma, dér' zelosulu primariu actualu n'a voitu a mai spendá decatu pentru „Tageblatt“!

In urma descoperu ca processulu in contra locuitorilorú din Rocn'a, cari au aperatu dreptulu lorú de proprietate, cu ocaziunea luarei cu fortia a edificiu scolaru gr. cath., s'a terminatu. Respectivii au fostu dejudecati „pentru tumultulu inscenatu (la care nu s'au intemplatú nemicu, nici baremu cea mai mica lovitura) la arestu dela una luna pana la trei, éra aceea, cari au ruptu zaruri si au deschisu usile incuiate s'au eliberatu cá nevinovati!! La tóta scen'a acést'a derogatorii de unguru séu sasi n'au luatú parte, ci numai derogatorii de romanu (!) s'au facutu unelte maghiarilorú; firesce ca si acést'a e o politica-ungurésca — si romanii n'au dreptu a se plange, ca ungurii le-au facutu ceva reu, ca-ci dnii de romanu pentru unu osu de rosu s'au facutu unelte contra-fratiloru lorú. Camilu.

Blasiu, 22 Iuniu 1877.

Dle redactoru! Una fápta infioratória neaudita pre locurile nóstre turbura adáncu spiritele populatiunei de pre aici fora alegere de pusetiune sociale, nationalitate, si ce alte diferentie mai sunt printre ómeni.

In comun'a Hususeu, departata de aici cale de 2 óre, Marti, candu incepea se se amestece diu'a cu nóptea, fiindu inca di, una céta de banditi se aruncá asupr'a casei evreului Bor'a (Baruch Klármann), si-lu ucise si dispoia.

Lucruri de aceste pe la noi nu s'au mai pomenitu. Furturi, batái de mórte, ucideri in furia, dá, s'au intemplatú si se intempla si pe aici; dér' scolare cu poterea pre cas'a omulu cu scopu de a-lu ucide si dispoia, acést'a este pentru noi unu ce cunoscutu numai din istoriele pustelorú ungu-

riane si ale altoru tîenuturi departate. Ér' apoi cutezarea órba, cu care s'a dusu intru implinire fapt'a, sémena fórte multu a fabula, incatu se nu fia atatia martori demni de tóta credinti'a, chiaru si noue cestoru din apropiare n' s'ar' paré, ca totu lucrulu este scornitura. Si elu este una prea trista realitate!

Pre candu tieranii veniau dela campu, 5—8 banditi (numeralu nu se scie a nume, singuru aceea se pare adevéritu, ca nice nu au fostu mai pucini de 5, nice mai multi de 8) calcara cas'a evreului numitu. Afara erau cinandu unii domestici, cari de frica s'au departatu; ér' Bor'a siedea in casa la cina cu fiulu, fet'a si afinele seu. Mai érá de aci si una siervitoria cu unu pruncu micu, érá dómn'a Bor'a din intemplanse érise afara, unde a remasu tupilata sub totu decursulu tragediei.

Patru banditi cu faiele negrite au intratu de una data si si-au descarcatu armele asupr'a domnului casei, carele lovitu in grumazi cadiu mortu. Celi alalti doi barbati din casa se scolara in contr'a lotriloru, inse capetandu unele rane usióre, se convinsera, ca resistinti'a loru ar' fi desierta si asiá lasara pe banditi se-si continue treb'a in pace.

Intru aceea comun'a intrega se alarmá, incepura a suná clopotele intr'o urechia. Multi cursera spre loculu scenei, dér' nimeni nu cutezá a se apropiá si a intinde ajutoriu celoru periclitati. Unulu — doi dintre banditi stá in strada si spariá multime cu amenintiári si puscature.

Primariulu (unu simplu tieranu) n'a sciutu de ce se se apuce, dintre proprietari inca nu a fostu nici unulu, carele se-si fia pestratu mintea la loculu seu. Fric'a adusesse pe toti in confusiune completa. Deci banditii petrecura vre-o doue óre in cas'a victimei loru trudindu-se, cá se sferame cass'a Wertheimiana, unde scieau, ca evreulu are parale. —

Locutorii fugira, care in catrau. Nice-una minune. Erau fora arme. Altii, aveau arme, dér' si-au facutu neluciri si nu s'au folositu de ele. Unu proprietariu, carele a servitu in armata si acumu este officieru la honvedu (b. Sz.), incarca famili'a sa pe caru si fugi la Blasiu, cu doue pusce in caruti. Unu ingineru, de care spunu, ca asemene a fostu officieru, nu se oprí pana in Teiusiu.

Asiá s'a terminatu ataculu pe la 10 óre. — Bor'a este mortu, ceilalti doi sunt raniti, afara de acea banditii puscandu necontentu pe afara au vulneratu trei sateni, dintre cari unulu se fia si moritu.

Cass'a cea mare n'au potutu-o sparge, dér' au spartu un'a mica si au luatú dintr'ins a 2500 pana 2800 fl. Argintariele, de cari erau la unu centenariu, le-au lasatu neatinsse.

In catu pentru motivulu faptei, acel'a se vede a fi fostu mai multu resbunarea, decatu rapirea. Acest'a se vede de acolo, ca pe domnulu casei l'au puscatu, fora se fia cerutu dela elu deschiderea cassei; érá pe ceilalti doi i-au lasatu in pace. Afara de aceea dupa caderea lui Bor'a unulu dintre banditi l'a calcatu cu petiorulu pe frunte si a disu: „dà-mi a trei'a parte.“

NB. Ucisulu avea unu afine, carele numai de curundu a scapatu din Gherla, unde a fostu inchisu pentru omoru. Omulu acest'a a fostu pe la Hususeu si s'a departatu pentru neintielegerea cu Bor'a. — Acest'a este fapt'a descrisa catu se póte mai simplu.

Si se vedi, dle red., iubirea de romani si de adevéru a diarielor maghiare ce scóte de aci.

„Kélet“ din Clusiu cósse fapt'a in gulerulu nu sciu caroru de prin Romani'a. Apoi érá elu se scapa, de aserie fapt'a acest'a resbunarii. Cine inse a avutu vre-o afacere cu Bor'a? — Altii o lega de Daianu, numai cá se fia romanu.

„Közvélemény“ nice mai multu nice mai pucinu, decatu una rescolarománsca, unde mesteca binisioru Blasiulu cá sumutiatoriu. Diariulu acest'a rapitu de fantasiele sale dice, ca poporulu romanu agítatu de Blasiani s'au scolatu in numeru de 60 etc. si provoca pe regimu se iè mesuri energice in contr'a agitatoriloru.

Dér' apoi ce se si astepté romanulu dela un-guru intru aceste tempuri grele, decatu calumnie reutatóse si alte semne de iubire, — sci dómni ta, totu cá cele, ce amu inghititu dela eli, decandu amu apucatu a ne cunósce.

Onorata redactiune!

Ne rogamu de reproducerea urmátorei observatiuni:
Subscrisii fácia cu asertiunile corespondintelu din Selagiu aparute in „Gazeta Transilvaniei“ in Nrulu 39 si provenite séu din necunóscearea completa a lucrulu — prin urmare din usiorintia culpabila, séu din rea vointia condemnabila, cumu-ca: despre fondulu monumentulu Simeonu Barnuti nu s'a datu la publicitate nici-unu ratiociniu si ca cu atatu mai pucinu se folosesse acestu fundu spre scopulu destinatu; se afla necessitati in interessulu adevérulei si alu onórei multu stimatei si iubitei persóne, care a manipulatu pana acumu sumuliti'a incursa pentru susatinsulu scopu, a reflectá, cumu-ca: despre banii incursi pentru redicarea unui monumentu marelui romanu **Simeonu Barnuti**, s'a datu ratiociniu publicu inca in anulu 1869, ce se póte vedé in foile romane si anume in „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 48 din 1869 si in 23 Maiu anului curgentu, candu subscrisii fura insarcinati prin presiedintele comitetulu acestui fundu si ablegatulu, dn. Georgiu Popu, a scrutá pe bas'a documentelor alaturate ratiociniulu acestui fundu, a statorisum'a, la care acel'a s'a aredicatu in decursulu tempulu si a-si dá parerea in obiectulu absolvirei manipulantelu de respunsabilitatea manipularii de pana acumu a fondulu.

Subscrisii au scrutatu ratiociniulu, l'au aflatu in ordine, au statoritu sum'a fondulu cu 315 fl. si au opinatu absolvirea manipulantelu prin comitetu de tóta respundibilitatea. Sum'a de 315 fl. s'a predatu ingrigirei presiedintelu comitetulu si se afla depusa in cass'a de pastrare in Zelau. Caus'a, pentru care nu s'a potutu intrebuintá acestu fundu pana acumu spre scopulu destinatu, o va aflá fia-sicine usioru.

Pentru servitie patriotice si nationale nu astépta nici-unu barbatu intregu remuneratiune, dér' si mai pucinu atacuri directe séu indirecte. Este frumusu lucru, ba chiaru datorintia, a se interessá de treburi nationale, dér' si mai frumusu lucru este a se interessá asiá, cá se nu atacamu pe inaintorii acestoru treburi inainte de a fi exactu informati despre starea lucrulu. Acést'a trebú se o scie si „Unu óspele“ adunarei generale a „Reuniunei invetitoriloru romani Selagieni“, tîenuta in 3/15 Maiu a. c. in Bocsi'a romana. —

Zelau, 14 Iuniu 1877.

Dr. Ioanu Nichita, avocatulu.

Gavrilu Trifu, prof. prep.

Emericu Popu, avocatulu.

Noutati diverse.

— (Examinele publice) la scótele centrale romane gr. or. din Brasiovu cu finea an. scol. 1877 suntu delipte de catra directiune in seria urmátoria:

Examinele scripturistice si orali de promovére tienu dela 9—19 Iuniu s. v.

Examinele publice. a) la gimnasiu si scóla comerciala si reala:

Luni in 20 Iuniu s. v. dela 8—11 óre a. m. are examenu cl. I gimn.

Dupa prandiu dela 3—6 cl. I reala.

Marti dela 8—11 cl. II gimn. si dela 3—6 p. m. II reala.

Mercuri dela 8—11 cl. III gimn., dela 11—12 tóte despart. din cantari; ér' p. m. la 3—5 francesca si dela 5—6 gimnastica.

Joi dela 8—10 cl. IV gimn., dela 10—12 cl. III reala., p. m. dela 3—6 cl. V—VII gimn. din Religie, I. romana, latina, elina, istori'a.

Vineri dela 10—12 a IV si V de fete.

Sambata in 25 dela 8—11, V—VII gimn. din maghiara, germana, matematica, scientie naturali si logica; ér' p. m. I si II comerciale.

— b) La norma, Joi in 23 dela 8—10 cl. I de fete; dela 10—11½ a II, dela 3—4½ p. m. III de fete.

Sambata in 25 dela 8—10 cl. I, 10—11½ a II, dela 2—3½ p. m. II. b., p. m. dela 3½—5 III a. de copii.

Luni in 27 dela 8—9½ cl. III b. de copii, dela 9½—11 cl. IV, tóte in norma se inchia cu cantari.

— c) Examinele de maturitate: in cl. VIII gimn. va fi luni in 27 Iuniu, orale inainte si dupa prandiu; ér' cu cl. III comerciale Marti, in 28 Iuniu, inainte de prandiu.

In 29 S. Liturgia la baseric'a S. Nicolae, apoi in gimnasiu solemnitatea cu cetirea Classificatiuniloru si impartirea premiiloru.

Se ne interessamu de progressele tenerimeii nóstre, imbarbatanduo cu presentia catu de numerósa.

— (Fagarasiani nostri) se camu mira si necajescu pentru spionagiu. Flori in palama. Pentru secaturi de acele 'i dóre capulu! Altele mai gróse 'i astépta. Se citésca spurcatiunile publicate asupra romaniloru din acelu districtu in Pesti Noplo Nr. 147 din 12 Iuniu de catra unu veneticu miserabile, care dice, ca petrece acolo de 2 ani si se subscrie cu literele initiali R. T. Acelu omu miserabile imparte pe inteligenti'a „valacha“ din districtu si orasiu in doue cete (csoport, cá si cumu ar' vorbi de vite) adeca m-digeni din locu, si venetici adunaturi. Veneticii suntu mai luminati, déra cu atata mai periculosi pentru statu. Déra si ceilalti suntu totu asia de periculosi. Ei se subinpartu in alte trei cete, adeca literati de sciintia superióre, de cari suntu prea pucini, apoi de cei cari sciu numai citi i serie, cumu popi, notari si unii primari, in fine „poporulu cersitoriu“. Tiranii cei mai mari suntu popii, notarii, primarii. Basericele romanesci din acelu districtu in partea loru cea mai mare se asenama *grasduriloru*.* In acele baserice popii si ceilalti literati facu politica, propaga ura de mórté contra maghiariloru, pe cari ii declara de tirani cumpliti; de aceea poporulu celu scarnavu (Iusta) astépta pe muscali, precumu astépta jidovii pe Messi'a.

Asia ve trebuie voue romani din districtulu Fagarasiulu, déca inca totu nu vreti se ve calviniti, se restaurati cele doue protopopiate romanesci calvinite din dilele lui Apaffy, se ve goniti pe popii vostrii, se cereti alti dela Aiudu si anume pe popa Pánczél se-lu puneti in loculu vicariulu numitu de Fötisztelendő Senior. Ce prosti mari sunteti voi valachiloru! Faceti-ve calvini si ati scapatu de spionagiu. Auditi pré-santiti archiepiscopi, basericele nóstre romanesci in anulu Domnului, 1877 suntu grasduri, si acésta o dice diariulu de cea mai mare autoritate, din cate scriu in limb'a maghiara.

— (Bani falsificati) Bancutie de argintu, mai vertosu de cele de 20 cr., curséza multe falsificate, fiindu numai spoite cu argintu; ele se cunóscu numai dupa ce se sterge argintulu de pe ele cu tempu; se potu inse cunósce pe sunetu si albeti'a batatória la ochi.

Scirile cele mai nóua din Constantinopole suntu contradicatórie, ele spunu intre altele ca turcii ar' fi luatú Bajazidulu (in Asi'a), din Petersburgu se relatéza din contra oficialminte despre o noua victoria a russiloru de sub comand'a generalulu Tergukasoff intre Seidekan si Delibaba. Turcii au apucatu fug'a, comandantele loru Mehemedu-pasi'a a cadiutu mortu. Multi turci au fostu prinsii, russii perdura 27 morti si 121 vulnerati.

Se vorbesce ca si armat'a romana ar' fi trecutú Dunarea, ne lipsescu inse sciri mai esacte.

Din Versailles se anuntia ca camera francesa s'au dissolvatu.

*) Kevés kivétellel inkább istállóhoz mint Istenházához hasonlo templomokban.

Escriere de concursu.

La licitatiunea, ce se va tîené in Blasiu la **1. Iuliu a. c.** in privinti'a toturoru reparatureloru, ce se réceru la edificulu seminariale gr.-cath. din Blasiu.

Licitatiunea va fi minuenda, ér' sum'a de eschiamare 2015 fl. v. a.

Concurentii la acést'a intredrindere voru avé a depune vadiulu de 10% dupa sum'a de eschiamare

Articlii de reparatura si conditiunile de licitatiune le voru poté vedé si pana atunci la rectoratulu institutulu seminariale.

Blasiu, 10 Iuniu 1877.

3—3

Rectoratulu seminariale.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 26 Iuniu st. n. 1877.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	60.30	Oblig. rurali ungare .	73.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu). . .	65.60	„ „ Banat-Timis. . .	72.—
Losurile din 1860 . . .	111.—	„ „ transilvane. . .	71.80
Actiunilebancei nation. . .	780.—	„ „ croato-slav. . .	—
„ instit. de creditu . . .	140.75	Argintulu in marfuri . . .	110.90
Londr'a, 3 Iuni . . .	126.10	Galbini imperatesci . . .	5.90
		Napoleon'd'ori . . .	10.09
		Marci 100 imp. germ. . .	62.25